

Ngā Moemoeā A Hēmi

nā Henare Everitt

Kahukura

He Whakatau

Me mātua pānui kia mārama rawa koe ki ngā whārangi 8–14 o tēnei pukapuka.

He whakarāpopoto

Pānuihia te whakarāpopoto ki te ākonga. Āpōpō te huritau tuaono o Hēmi. He nui āna moemoeā mō āna mahi ina pakeke ia. Engari, me aha ia i te tuatahi?

He kupu whakataki

Kia kaha ki te whakamahi i ngā wheako, me ngā mōhio o ngā ākonga. Kia hāngai tonu te whakatenatena ki te whakauru i ngā ākonga katoa. Me whakatītina rawa te pūkenga tiro whakamua. Matapakihia ngā kupu hou, me mahi rawa te papa kupu me ngā whakaahua kei te uhi. Me whakamaumahara hoki te ākonga kia pātai ki a ia anō, i te wā e pānui ana ia mai i te tīmatanga ki te mutunga o te pānui.

Titiro ki ngā kupu mō ētahi tūranga (tae atu ki ērā i roto i te papa kupu). Ka noho te ākonga hei aha ina pakeke ia? Matapakia ngā whakaaro o te whānau o te ākonga ki tērā?

Kua tata a Hēmi ki te ono tau te pakeke. E ai ki te ākonga, he aha pea ngā moemoeā a Hēmi mō tōna tūranga?

He Matapaki

Tirohia te pai o te pānui a te ākonga

I te wā o te matapaki me pānui te ākonga i te katoa, i tētahi wāhanga noa iho rānei, o te pukapuka ki a koe. Kātahi ka:

- whakanui, āta tatari, whakahau tika;
- titiro mēnā e tika ana, e pai ana hoki (mā te tataua i ngā hē), te rere o te reo;
- titiro mēnā e mārama ana mā te whai i tētahi o ngā huarahi e whai ake nei;
 - te pātai i ngā whakapuaki māramatanga me ētahi e tika ana, ā, whakaritea kia kōrero anō te ākonga i tētahi wāhanga o te pakiwaitara ki āna kupu ake;
 - te pātai mō tētahi āhuatanga o te pakiwaitara, arā, te kaupapa, te ritenga, ngā ariā matua, te raupapatanga, ngā kiripuaki;
 - te whakatenatena i te ākonga mō tana tiro ki mua i whakaputa ai ia i te wā o te whakataki.

Whakaarohia he aha atu hei mahi mā te ākonga

Me whakahau te ākonga:

- ki te whakamahi anō i te pukapuka i te taha o te mihini ripene kōrero, i tōna kotahi rānei;

- ki te whakaoti i tētahi o ngā hei mahi e pā ana ki te pukapuka;
- ki te whakaharatau kia eke te ākonga ki tētahi atu taumata.

He whakapuaki māramatanga me ngā whakautu

1. Ka hia ngā tau o Hēmi?
2. Ki āna moemoeā ka noho ia hei aha?
3. I tōna kōrerotanga i āna moemoeā ki tōna whānau, ka kī rātou me aha ia?
4. He aha pea te take i ōrite ai ā rātou whakautu ki a ia?
5. He aha ōna whakaaro e pā ana ki aua whakautu?

1. Ka ono ōna tau.
2. Hei Mangu Katoa, hei kaihautū kapa haka, hei tākuta, hei tiati, hei pirihiimana.
3. Me haere rawa ki te kura āpōpō.
4. Ka rerekē ngā whakautu.
5. Ka rerekē ngā whakautu.

He Mahere – Hei Tautoko i te Reo

E whai ake nei ētahi huarahi hei mahinga ngātahi mā ngā ākonga. Tirohia ngā whārangi kei te Tirohanga Whānui mō ngā tino āhuatanga o te pukapuka nei.

Te pūtake

T He āta titiro, he tautuhi i ngā āhua whakawhiti kōrerorero mai i te pukapuka.

He whakatakinga ā-roro, he whakaharatau

I mua i te pānui i te pukapuka, matapakia te hiranga o te whai moemoeā, o te whakatakoto whāinga roa.

Mātapakia ētahi o ngā moemoeā a te ākonga me ngā uruparenga o tōna whānau ina kōrero ia i āna moemoeā ki a rātou. Pātaihia ngā ākonga mēnā ka taea e rātou te noho hei tētahi tangata rongonui, ka kōwhiri rātou i a wai?

Kia oti i te ākonga te pukapuka te pānui, kōrero mō te urupare a te whānau ki ngā moemoeā a Hēmi. He aha rātou i whakamahara ai i a ia i ngā wā katoa kia haere ia ki te kura āpōpō? Titiro ki te pepeha rongonui a Tā Apirana Ngata (E tipu, e rea ...).

Titiro ki te āhua i whakaritea ai te kōrero hei rārangi matapakinga. Tonoa te ākonga ki te tuhituhi i tētahi matapaki pohewa me tētahi o tōna whānau me te kōrerorero i ōna tūmanako mō te tangata ka āhukahuka ia ina pakeke. Āta tirohia ngā kārāwarawa tika hei whakaatu i te matapaki.